

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан соціально-гуманітарного факультету

Оксана ГОМОТЮК

« 29 » * 08 2025р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

« 30 » * 08 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ННІНОТ

Святослав ПИТЕЛЬ

« 29 » * 08 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Професійна психологія»
ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань – С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
спеціальність – С 4 Психологія
освітньо-професійна програма – «Психологія перемовин та медіація»

кафедра психології та соціальної роботи

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)	Екз. (сем.)
Денна	1	2	32	14	5	6	93	150	2	
Заочна	1	2	8	4	-	-	138	150	2	

Тернопіль – ЗУНУ
2025

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини», спеціальності С4 «Психологія», затвердженої на засіданні Вченої Ради протокол № 8 від 26 червня 2025 р.

Робочу програму склала: к. психол. н., доцент кафедри психології та соціальної роботи *Надвинична Тетяна Лонгінівна*

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та соціальної роботи, протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри психології та соціальної роботи, д.психол.н., професор

Андрій ГІРНЯК

Гарант ОП «Психологія перемовин та медіація»
к. псих. н., доцент

Марія БРИГАДИР

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Професійна психологія»

1. Опис дисципліни «Професійна психологія»

Дисципліна «Професійна психологія»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»	Статус дисципліни загальної підготовки, нормативна Мова навчання Українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність С 4 «Психологія»	Рік підготовки: 1 <i>Денна – 1</i> <i>Заочна - 1</i> Семестр: <i>Денна – 2</i> <i>Заочна – 2</i>
Кількість змістових модулів – 3	Ступінь вищої освіти – магістр	Лекції: <i>Денна – 32</i> <i>Заочна - 8</i> Практичні заняття: <i>Денна – 14</i> <i>Заочна - 4</i>
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота: <i>Денна – 93</i> <i>Заочна - 138</i> Індивідуальна робота : <i>Денна – 5</i>
Тижневих годин – 10, з них аудиторних – 4		Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета і завдання дисципліни «Професійна психологія»

2.1. Мета вивчення дисципліни: формування у майбутніх фахівців систематизованих уявлень, теоретичних знань та практичних умінь, які дозволять їм адекватно і ефективно використовувати одержані психологічні знання в своїй професійній діяльності.

2.2. Завдання вивчення дисципліни.

В процесі вивчення дисципліни здобувачі отримують можливість оволодіти: психологічними знаннями щодо змісту і структури професійної діяльності, психологічних основ навчання й виховання майбутніх фахівців у ЗВО; діагностичним інструментарієм щодо дослідження особливостей професійного навчання і професійного становлення майбутніх фахівців; технологією надання відповідної психологічної допомоги майбутнім фахівцям у процесі їх безпосередньої професійної підготовки й майбутньої діяльності, досвіду вивчення особистості у сфері професійної діяльності фахівців.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

ФК4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

ФК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

ФК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

ФК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

ФК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

ФК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

ФК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

1.5. Результати навчання:

ПРН1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПРН3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПРН4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПРН5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерпія, консультування, тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПРН6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПРН8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПРН9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН13. Вести протоколи переговорного процесу, оформлювати результати переговорів, аналізувати хід та процедури переговорів в умовах територіальної віддаленості сторін.

ПРН15. Конструктивне висловлення незгоди, напрацьовування альтернативних рішень, передбачення ризиків та психологічна готовність брати на себе відповідальність за хід перемовин та медіації.

ПРН17. Своєчасне прийняття складних рішень, ефективне відпрацювання декількох проблем або завдань одночасно, а також демонстрування гнучкості та відкритості до нових структур, процедур і технологій ведення й перебігу процесу медіації під час вирішення конфлікту із використанням психологічних засобів

2. Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Становлення психології професій.

Предмет, об'єкт, завдання та основні категорії психології професійної діяльності. Уявлення про працю та її значення у контексті культурно-історичного розвитку суспільства. Інституалізація професійної діяльності. Джерела зародження наукових знань про психологічні особливості трудової діяльності. Психотехніка та наукова організація праці. Методи досліджень у психології професійної діяльності. Професії: від минулого до сучасного.

Рекомендована література [1, 2, 5, 8]

Тема 2. Професійна соціалізація особистості

Професійна соціалізація. Проблема вибору професій. Зміст поняття «професійне становлення». Соціальна ідентичність в професійній діяльності. Розвиток особистості в процесі професійного становлення. Кризи професійного становлення.

Рекомендована література [1, 2, 3, 6]

Тема 3. Індивідуально-типологічні особливості трудової діяльності

Індивідуально-типологічні особливості особистості та їх вплив на трудову діяльність. Працездатність та її динаміка. Види порушення працездатності та їх профілактика.

Рекомендована література [1, 2, 3, 4, 6, 9]

Тема 4. Мотивування персоналу

Теоретичні засади мотивування персоналу в організації. Основні теорії мотивації. Характеристика системи мотивування персоналу. Самомотивація та прийоми її стимулювання.

Рекомендована література [1, 2, 3, 4, 10]

Тема 5. Сучасні засади командотворення

Соціально-психологічні засади розуміння малої групи. Трудовий колектив та його характеристики. Команда: визначення, принципи взаємодії, рольова структура, етапи розвитку. Керівництво та управління командами.

Рекомендована література [1, 2, 3, 4, 6, 9]

Тема 6. Етичні та моральні аспекти трудових взаємовідносин

Психологічний клімат. Конфлікти в організаціях: виникнення, причини, типи, профілактика, шляхи вирішення. Етика ділового спілкування.

Рекомендована література [1, 2, 3, 4, 10]

Тема 7. Соціально-психологічні засади керівництва та лідерства.

Характеристика основних понять. Поняття про лідерство. Керівництво та лідерство: спільні та відмінні риси. Характеристика стилів управління. Особистість лідера: індивідуальна траєкторія розвитку.

Рекомендована література [1, 2, 3, 6, 8, 9]

Тема 8. Сучасні погляди на розвиток професійної кар'єри

Поняття професійної кар'єри, її типи, функції та чинники впливу. Поняття про кар'єрні стратегії. Вікові особливості побудови кар'єри суб'єктом праці. Типові етапи кар'єрного розвитку особистості.

Рекомендована література [1, 2, 3, 5,]

Тема 9. Тайм-менеджмент як складова частина самоорганізації особистості

Тайм-менеджмент як наука та мистецтво управління власним часом. Принципи тайм-менеджменту. Методики тайм-менеджменту. Хронофаги, або поглиначі часу.

Рекомендована література [1, 2, 5, 7]

Тема 10. Сучасні технології пошуку та підбору персоналу.

Суть організації добору персоналу. Традиційні методи добору та оцінки кадрів. Інноваційні методи добору та оцінки кадрів.

Рекомендована література [1, 2, 5, 6, 7, 10]

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Професійна психологія» (денна форма навчання)

	Кількість годин					
	Лекції	Прак- тичні заняття	СРС	ІРС	Тренінг	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. ВСУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ. ОСОБИСТІСТЬ ЯК СУБ'ЄКТ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ						
Тема 1. Становлення психології професій.	4	2	10			Поточн е опитува ння, реферат
Тема 2. Професійна	4		10			

соціалізація особистості				2	2	
Тема 3. Індивідуально-типологічні особливості трудової діяльності	4	2	10			
Тема 4. Мотивування персоналу	4	2	10			
Змістовий модуль 2. ПСИХОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ						
Тема 5. Сучасні засади командотворення	4	2	10	2	2	Поточне опитування, реферати, тестування
Тема 6. Етичні та моральні аспекти трудових взаємовідносин	2		10			
Тема 7. Соціально-психологічні засади керівництва та лідерства.	4		10			
Тема 8. Сучасні погляди на розвиток професійної кар'єри	2	2	10			
Змістовий модуль 3. ПРОЦЕДУРНІ АСПЕКТИ ПСИХОЛОГІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ						
Тема 9. Тайм-менеджмент як складова частина самоорганізації особистості	2	2	10	1	2	Поточне опитування, реферати, тестування
Тема 10. Сучасні технології пошуку та підбору персоналу.	2		3			
Разом	32	14	93	5	6	

(заочна форма навчання)

	Кількість годин			
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. ВСУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ. ОСОБИСТІСТЬ ЯК СУБ'ЄКТ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ				
Тема 1. Становлення психології професій.	1	-	14	-

Тема 2. Професійна соціалізація особистості	1	1	14	-
Тема 3. Індивідуально-типологічні особливості трудової діяльності	1	-	14	-
Тема 4. Сучасні засади командотворення	1	1	14	-
Змістовий модуль 2. ПСИХОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ				
Тема 5. Сучасні засади командотворення	1	-	14	-
Тема 6. Етичні та моральні аспекти трудових взаємовідносин	-	-	14	
Тема 7. Соціально-психологічні засади керівництва та лідерства.	1	1	14	-
Тема 8. Сучасні погляди на розвиток професійної кар'єри		-	14	-
Змістовий модуль 3. ПРОЦЕДУРНІ АСПЕКТИ ПСИХОЛОГІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ				
Тема 9. Тайм-менеджмент як складова частина самоорганізації особистості	1	1	14	-
Тема 10. Сучасні технології пошуку та підбору персоналу.	1	-	12	-
Разом	8	4	138	-

5. Тематика практичних завдань

Практичне заняття №1

Тема 2. Професійна соціалізація особистості

Питання для обговорення:

1. Професійна соціалізація. Проблема вибору професій.
 2. Зміст поняття «професійне становлення». Соціальна ідентичність в професійній діяльності. Розвиток особистості в процесі професійного становлення.
 3. Кризи професійного становлення.
- Рекомендована література [1, 2, 3, 6,]

Практичне заняття №2

Тема 3. Індивідуально-типологічні особливості трудової діяльності

Питання для обговорення:

1. Індивідуально-типологічні особливості особистості та їх вплив на трудову діяльність.
 2. Працездатність та її динаміка.
 3. Види порушення працездатності та їх профілактика.
- Рекомендована література [1, 2, 3, 4, 6, 9]

Практичне заняття №3

Тема 4. Мотивування персоналу

Питання для обговорення:

1. Теоретичні засади мотивування персоналу в організації
2. Основні теорії мотивації
3. Характеристика системи мотивування персоналу.

4. Самомотивація та прийоми її стимулювання.

Рекомендована література [1, 2, 3, 4, 10]

Практичне заняття №4

Тема 5. Сучасні засади командотворення

Питання для обговорення:

1. Соціально-психологічні засади розуміння малої групи.

2. Трудовий колектив та його характеристики.

3. Команда: визначення, принципи взаємодії, рольова структура, етапи розвитку.

4. Керівництво та управління командами.

Рекомендована література [1, 2, 3, 4, 10]

Практичне заняття №5

Тема 7. Соціально-психологічні засади керівництва та лідерства.

Питання для обговорення:

1. Характеристика основних понять.

2. Поняття про лідерство.

3. Керівництво та лідерство: спільні та відмінні риси.

4. Характеристика стилів управління.

5. Особистість лідера: індивідуальна траєкторія розвитку.

Рекомендована література [1, 2, 3, 6, 8, 9]

Практичне заняття №6

Тема 9. Психологія професійного самовизначення майбутніх фахівців.

Питання для обговорення:

1. Поняття професійної кар'єри, її типи, функції та чинники впливу.

2. Поняття про кар'єрні стратегії.

3. Вікові особливості побудови кар'єри суб'єктом праці.

4. Типові етапи кар'єрного розвитку особистості.

Рекомендована література [1, 2, 5, 6, 9, 10]

Практичне заняття №7

Тема 10. Тайм-менеджмент як складова частина самоорганізації особистості

Питання для обговорення:

1. Тайм-менеджмент як наука та мистецтво управління власним часом.

2. Принципи тайм-менеджменту

3. Методики тайм-менеджменту.

4. Хронофаги, або поглиначі часу.

Рекомендована література [1, 2, 3, 5, 6]

6. Самостійна робота студента

Завданням самостійної роботи студентів є складання власного психологічного портрету на основі проходження тестових методик, які містяться у практикумі до дисципліни «Психологія професійної діяльності» [11].

7. Тренінг з дисципліни Організація і проведення тренінгу

Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.

Практична частина реалізовується шляхом виконання завдань у групах студентів у кількості 3-5 осіб з певних проблемних питань теми тренінгового заняття.

Підведення підсумків. Обговорюється результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносилися на тренінгові заняття.

Тренінгове заняття «Формування комунікативних вмінь».

Мета заняття: формування комунікативних вмінь, розвиток толерантності, емпатійності та здібності до самоуправління у спілкуванні.

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Професійна психологія» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- реферати, презентації;
- залік.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Професійна психологія» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Поточне опитування	Модульний контроль 1	Поточне опитування	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (7 занять, 5 тем – 5 оцінок).		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (7 занять, 6 тем – 6 оцінок).		Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу, щодо формування комунікативних вмінь, розвиток толерантності, емпатійності та здібності до самоуправління у спілкуванні	Складання власного психологічного портрету
2. Модульний контроль 1 проводиться на 7 практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання		2. Модульний контроль 2 проводиться на 14 практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 2 виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 15 тестових			

письмового завдання, а саме: 15 тестових завдань, кожне з яких має 4 бали і одне теоретичне питання, яке має 40 балів.	завдань, кожне з яких має 4 бали і одне теоретичне питання, яке має 40 балів.		
--	---	--	--

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Поточне опитування під час заняття:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань.

Підсумкова оцінка за поточне опитування кожного модуля визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час занять в межах кожного модуля.

Тренінг:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його використовує під час виконання завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при виконанні окремих завдань тренінгу не вистачає достатньої глибини та аргументації його використання, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та загалом його використовує при виконанні завдань тренінгу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його використовує, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань;

1–59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Самостійна робота:

90–100 балів – зміст самостійної роботи повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження, свідчить про високий рівень опанування навчального матеріалу, студент на високому рівні виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – зміст самостійної роботи в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві недопрацювання за окремими завданнями, свідчить про належний рівень опанування навчального матеріалу, студент належно виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–74 балів – поставлені завдання виконані на недостатньому рівні; наведені авторські напрацювання є загальними і слабо обґрунтованими, свідчать про недостатній рівень опанування навчального матеріалу; студент припускається значних помилок у виконанні завдань, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

1–59 балів – завдання практично не виконані; відсутні авторські напрацювання; грубі помилки у вирішенні завдань роботи, що свідчать про низький рівень опанування навчального матеріалу; студент не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
---	--------------	------------

1.	Електронний варіант лекцій	1-10
2.	Програмне забезпечення: Microsoft Office Word, Microsoft PowerPoint, AIMP, Moodle	1-10
3.	Технічне забезпечення: ноутбук, проектор.	1-10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бойко В. В. Психологія праці і управління: Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури. 2022. 346 с.
2. Гірняк А. Н., Гірняк Г. С. Діалогічна взаємодія учасників освітнього процесу, як передумова та гарантія його ефективності. *Guarantees and protection of fundamental human rights as the integral element of integration of Ukraine on the EU* : monografia zbiorowa. Polska : Wydział Prawa i Administracji UWM w Olsztynie, 2019. Р. 105–117.
3. Довгалюк, О. В. Медіація як інструмент вирішення конфліктів: теоретичні та прикладні аспекти. Київ: Вид-во НУ «Львівська політехніка». 2022. 124 с.
4. Жавнерчик О.В. Психологія управління: Конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2020. 161с.
5. Кінаш О. М. Психологія професійної діяльності: Навчальний посібник. Київ: Видавничий дім «Академія». 2022. 246 с.
6. Надвинична Т. Л. Психологічні механізми забезпечення психічного здоров'я особистості в умовах стресу. Protection of children's rights from a legal, pedagogical and psychological perspective. Monograph, Red. Jacek Mrozek, Oksana Homotiuk, Oksana Koval. Olsztyn 2021, Publisher: Centre for Eastern Europe Research UWM in Olsztyn, ISBN 978-83-61605-55-3., p. 97 – 105.
7. Остапенко І.В. Стратегії та технології активізації самоідентифікування молоді: методичний посібник. Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. - Кропивницький: Імекс-ЛТД. 2019, 92 с.
8. Психологія професійної діяльності. Підручник / Автори-упорядники: Біскуп В.С., Гірняк А.Н., Гірняк Г.С., Крупник З.І., Надвинична Т.Л., Шандрук С. К., Яремко О.М. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2022. 226 с.
9. Сорокун А. Тімбілдінг: розвага чи ефективний HR-інструмент? Кадровик України. 2019. №12. URL: <https://profpressa.com/articles/timbilding-rozvaga-chi-efektivnii-hr-instrumen>
10. Флемінг К. Говорити легко та невимушено. Як стати приємним співрозмовником. Харків: Книжковий Клуб Сімейного Дозвілля». 2020. 240 с.
11. Bush, R. A., & Folger, J. P. The promise of mediation: Responding to conflict through empowerment and recognition. San Francisco: Jossey-Bass. 2022. 89 p.
12. Dawis, R. V. Vocational psychology: Theory, research, and practice. New York: Routledge. 2022.
13. Felstiner, W. L., Abel, R. L., & Sarat, A. Dispute resolution: Beyond the adversary paradigm. 2022. 123 p.
14. Hackman, J. R., & Oldham, G. R. Work design: A psychological approach. New York: Routledge. 2023. 234 p.

15. Goldberg, S. B. The mediation handbook: Effective strategies for resolving conflicts. San Francisco: Jossey-Bass. 2023.
16. Kanfer, R. Work motivation: Theory, research, and applications. New York: Springer. 2023. 246 p.
17. Kovach, J. A. The mediation handbook: A practical guide for resolving conflicts. San Francisco: Jossey-Bass. 2023. 256 p.

Допоміжна література

1. Закон України №2801-ХІІ від 19.11.1992 р. «Основи законодавства України про охорону здоров'я».
2. Закон України №2695-ХІІ від 14.10.1992р «Про охорону праці».
3. Наказ МОЗ України та Державного комітету України по нагляду за охороною праці №263 / 121 от 23.09.94г. «Про затвердження Переліку робіт, де є потреба у професійному доборі».

Інформаційні ресурси

1. <http://www.osvita.org.ua> – Освітній портал.
2. <http://nbuv.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.
3. <http://library.tneu.edu.ua> – сайт бібліотеки ЗУНУ
4. <http://www.education.gov.ua> – офіційний сайт МОН України.